

Målselv kommune

Kommunenes risiko og sårbarhet

hvor er gapene og hvem kan løse dem?

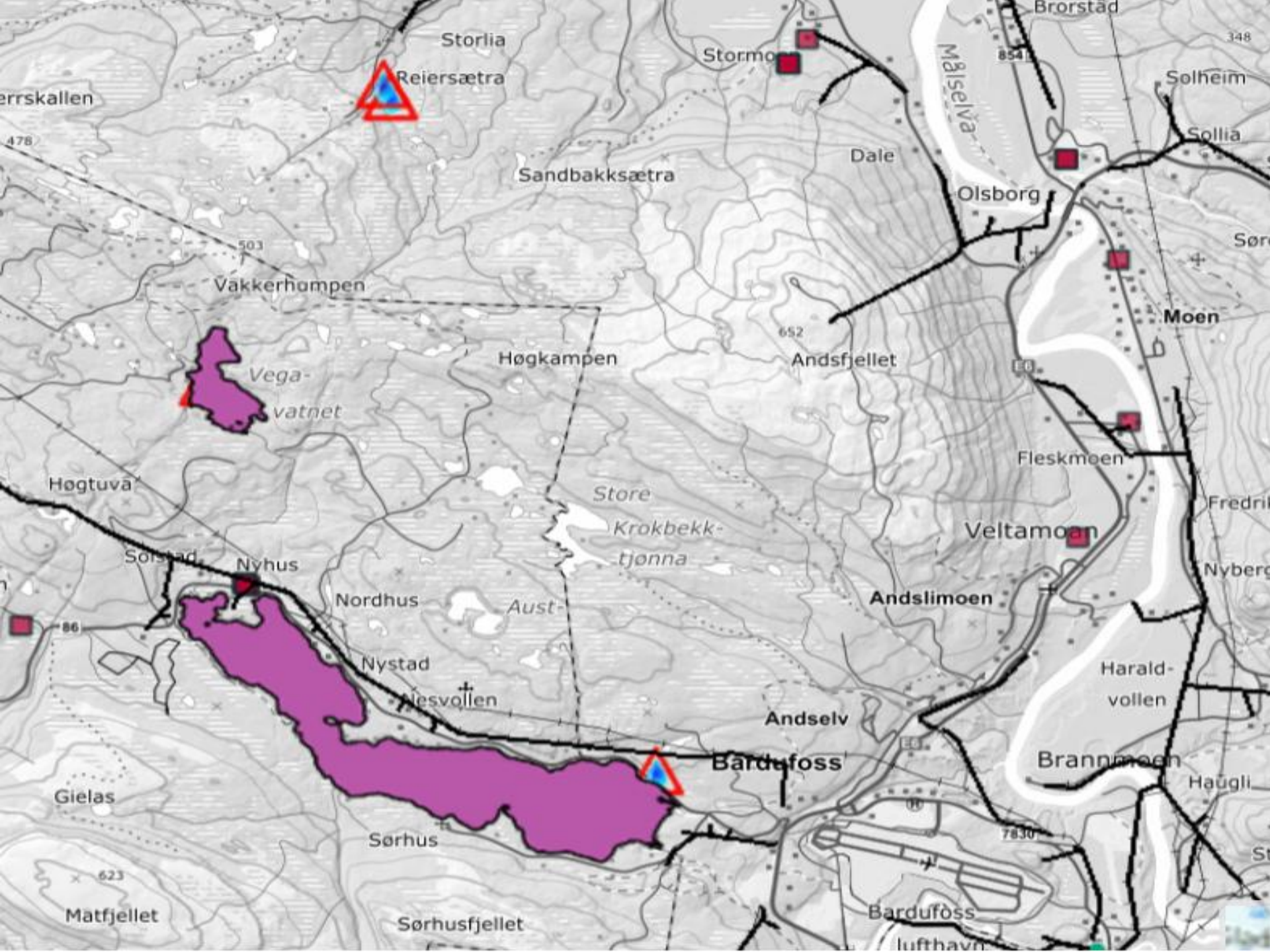

- Grunnlaget
- Sikkerhetsarbeid
- Totalberedskap

Grunnlaget – dokument hierarki

- Kommunal beredskapsplikt – lov og forskriftsfestet
- Helhetlig Risiko og sårbarhetsanalyser
- Overordnet beredskapsplan
- Beredskapsråd – kommunalt og interkommunalt
- Konkrete planer og øvelser
 - Mottak og innkvartering
 - Informasjon
 - Øvelser

Sikkerhetsarbeid

**Svært mye informasjon
ligger helt åpent
tilgjengelig på
forskjellige nettsteder.**

Her synliggjort med:

- Høyspent strekk
- Transformatorer
- Drikkevannskilder

Hvordan drive godt sikkerhetsarbeid i vårt åpne samfunn

- Sikkerhetsloven er sentral.
- Personell:
 - Sikkerhetsklareringer
 - Har anmodet om totalt 25 stk. Hele strategisk ledelse, plan, VA, IKT, personal, ledelse Samfunnsutvikling, byggesak, IKP og ordfører.
 - Sikkerhetskultur
 - Hva er normal situasjon?
 - Forespørsler eller annet som er utenfor normalsituasjon

Hvordan drive godt sikkerhetsarbeid i vårt åpne samfunn

- Informasjonssystemer
 - Svært gode systemer for beskyttelse av helsedata.
 - Samarbeid med CERT miljøer
 - Høy trussel mot kommuner, mange hendelser.
 - Ca en mnd siden forrige hendelse mot MK.

Men

- All annen informasjon er i prinsippet åpen og tilgjengelig når en er «innenfor»
- IKT har «alle» tilganger.
- Sky-løsninger gir økt sikkerhet og økte kostnader.
- Alle kommuner kjører en hybrid løsning.

Hvordan drive godt sikkerhetsarbeid i vårt åpne samfunn

- Samvirke mellom kommunene:
 - Interkommunalt plankontor
 - Interkommunalt beredskapsråd
 - [Retningslinjer](#)
- Statsforvalter har god fokus og støtter
- Nær og tett dialog mellom politisk og adm ledelse interkommunalt
 - Deling av hendelser
 - «Beste praksis»

Hvordan drive godt sikkerhetsarbeid i vårt åpne samfunn

- Fysisk sikkerhet
 - Bygg og faste installasjoner
 - Ser positiv utvikling med tilsyn osv.
- Liten eller ingen fokus på informasjonssikkerhet ut over GDPR og helsedata

Totalberedskap

Tre
hendelser på
6 mnd

Mistanke om dataangrep mot Målselv kommune

Skrevet av [Bjørge Johansen](#)

Publisert 03. februar 2023 , Oppdatert 03. februar 2023

 Lytt til teksten

Pga. mistanke om et dataangrep mot Målselv kommune har vi nedstengt hele datasystemet vårt.

Alle systemer internt er pt. oppe å går, men vi har altså valgt å koble ned all trafikk mot off.nett.

Informasjon blir gitt så snart utgående og inngående trafikk er oppe igjen.

- Kommunens håndtering av hendelsene
- Tillit mellom kommune og innbyggere
- Omdømmet

Refleksjoner rundt hendelsene

- Forstå hendelsen, mulig skadepotensiale, gjeldende situasjon når kommunen blir involvert.
- Risikovurdering
- Mål; ta tilbake normalsituasjonen
- Middel;
 - Kommunikasjon, internt og eksternt
 - Få de nødvendige eksterne kontaktpunktene (en person eller funksjon)
 - Bruke kommunens egne fagressurser
- Politiet
 - Helt sentral medspiller
 - Personlige relasjoner som er avgjørende, bygget over år
 - Samkjører og avstemmer ut og inn til kommunen

Totalforsvars-risiko og sårbarhetsanalyse

NATO 7 grunnleggende krav til sivilsamfunnet

1. Sikre kontinuitet for styresmaktene og kritiske offentlige tjenester
2. Sikre en robust kraftforsyning
3. Sikre evnen til å håndtere ukontrollert forflytning av mennesker
4. Sikre robust mat- og vannforsyning
5. Sikre evnene til å håndtere masseskadesituasjoner
6. Sikre robuste sivile kommunikasjonssystemer
7. Sikre robuste transportsystemer

Totalforsvars-ROS for Målselv kommune

Totalforsvars ROS - selvransakelsen

- Samarbeid med Sørreisa og Bardu kommuner.
- Gjennomført i to faser:
 - Første fase fra høsten 2018 og ut 2019, hadde som formål å kartlegge kommunens kapabilitet, og tåleevner i fredstid, kriser og i væpnede konflikter, og kommunens forutsetninger for drift ved mobilisering av Totalforsvaret.
 - Prosjektets andre fase, fra høsten 2020 og frem til oktober 2021, har gått ut på gjennomføring av totalforsvars-ROS i kommunen.
 - Analysen tar for seg svikt i, og bortfall av, kritisk infrastruktur og kritiske samfunnssystemer (KIKS) i en sikkerhetspolitisk kontekst og hvilke følger dette kan få for kommunens tjenesteproduksjon.

Totalforsvars ROS inneholder to dokumenter

Totalforsvars-ROS for Målselv kommune

Målselv kommune

Plan for oppfølging av totalforsvars-ROS

2021

Dokument 1 - ROS

Totalforsvars-ROS for Målselv kommune

Bakgrunn

I analysen er det lagt til grunn to hovedscenarier:

1. Hybride angrep rettet mot sivilsamfunnet som får følger for kommunens opprettholdelse og drift av sine tjenester for sine innbyggere.
 2. Krigsmobilisering med alliert støtte.
- Tilstedeværelse i kommunen og regionen, en tilstedeværelse som får følger for kommunens opprettholdelse og drift av sine tjenester for sine innbyggere.

Dokument 1 - ROS

- **Grunnlaget for ROS:**
- NATO beskriver gjennom «NATO 7 baseline requirements» (N7BR) (No: NATO 7 grunnleggende forventninger) hvordan forsvarsalliansen ønsker at medlemslandene skal arbeide for å skape motstandsdyktige sivilsamfunn, som en del av medlemslandenes arbeid med et totalforsvarskonsept.
- Totalforsvars-ROS for Målselv kommune inneholder en gjennomgang av hvilke følger svikt eller utfordringer knyttet til N7BR kan få for kommunens tjenesteproduksjon i en sikkerhetspolitisk kontekst.
- Analysen gir en framstilling av lokalt risikobilde, og tar utgangspunkt i kommunens egne vurderinger og erfaringer knyttet svikt i, eller utfordringer med, følgende områder:

Dokument 1 - ROS

De områdene som er vurdert:

- Manglende kontinuitet i styringssystemer og offentlige tjenester
- Svikt i energiforsyning
- Ukontrollerte befolkningsforflytninger
- Svikt i mat- og vannforsyning
- Evne til å håndtere masseskader
- Langvarig bortfall og tap av kommunikasjonssystemer
- Svikt i transportsystemer

7.8.2 Samlet risikobilde – konsekvensmatrise

Matrisen viser et samlet bilde av de analyserte hendelsene og konsekvenser knyttet til samfunnsverdier i Målselv kommune. Sifrene i rutene refererer numrene på de analyserte hendelsene.

KONSEKVENSVURDERING						
Samfunnsverdi	Konsekvenstype	Konsekvenskategori				
		1	2	3	4	5
Liv og helse	Dødsfall			1, 3, 7	2, 4, 6	5
	Skader og sykdom				1, 2, 3, 4, 6, 7	5
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov			1	2, 4, 5, 6, 7	3
	Forstyrrelser i dagliglivet				1, 2	3, 4, 5, 6, 7
Natur og miljø	Langtidsskader – naturmiljø	4	2			
	Langtidsskader - kulturmiljø		4	2		
Materielle verdier	Økonomiske tap	1	2, 3, 5, 6, 7	4		

Tabell 15: Samlede konsekvenser og samfunnsverdier av analyserte hendelser

Tabellen viser at de mest alvorlige konsekvensene av de analyserte hendelsene er knyttet til samfunnsverdiene «Liv og helse» og «Stabilitet». Samtlige hendelser ligger i det øvre del av skalaen («Middels» til «Svært store» konsekvenser).

For samfunnsverdiene «Natur og miljø» og «Materielle verdier» er konsekvensene mindre og samlet i nedre del av skalaen («Svært små» til «middels» konsekvenser. Bare to hendelser (Svikt i energiforsyning og Svikt i mat- og vannforsyning) er vurdert som relevante for konsekvenser knyttet til «Natur og miljø», men begge med relativt små konsekvenser.

Vi ser også at de direkte økonomiske konsekvensene i all hovedsak er vurdert som «små». Dette er knyttet til at det i begrenset grad er kommunens materielle verdier som rammes i de analyserte hendelsene, men mer kommunens forutsetning for å opprettholde en effektiv og god drift. Indirekte kan derfor kostnadene bli langt større for kommunens del, særlig hvis en vanskelig sikkerhetspolitisk situasjon varer over tid. Dette er imidlertid forhold som er vanskelig å tallfeste og faller utenfor denne analysens vurdering.

Totalberedskap - oppsummert

- Kommunene innretter seg etter Nato 7 baseline requirements.
- Kommunene samarbeider tett, politisk og administrativt.
- Interkommunalt beredskapsråd kommer og vil bli en viktig arena for beredskapsarbeid i regionen.
- **Kommunen alene, har ikke evne eller kapasiteter til å ivareta hele lokal befolkningen over tid.**
 - Mat
 - Kraft
 - Sivil kommunikasjon og transport
 - Masseskader
- Norge følger blant annet ansvarsprinsippet der en rekke myndigheter har ulike ansvarsområder innenfor sikkerhet og beredskap

Hvor er gapene og hvem kan løse dem?

- Egenberedskap
 - Enkeltperson, organisasjoner, bedrifter osv.
- Kommunene
 - Kartlegging med utredning, planverk, rutiner og investeringer.
- Statsforvalter
 - Kapasitet for å støtte kommunene ved langvarige utfall (strøm osv)
 - Kartlegging og konsekvenser av strategiske forsyningsavtaler og distribusjon
 - Nødvendig innsikt i Helseforetakets planverk
 - Nødvendig innsikt i nasjonale og regionale planer for distribusjon av legemidler.